Anul V — Sibiiu, Vineri 19|31 August 1888 — Nr. 187

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiiu, 18 August st. v.

Curagiu sau frică?

Eată trei cuvinte, care ni s'au impus cetind în organul oficios din Cluj ce ne-a sosit ieri un nou articol la adresa agitatorilor.

Impresiunea ce ne-a făcut organul oficios din Cluj nu se poate sĕ nu fie justificată. Dela organele oficioase când scriu despre afaceri politice trebue sĕ presupunem, că o fac pentru-ca prin ceea-ce scriu sĕ descopere vederile celor-ce guvernează. Din descoperirile acestea publicul sĕ scie ce convine și displace guvernului și sĕ se orienteze și conformeze dacă ĭi place.

Fiindcă oficiosul clujan lûngă persoanele care displac, de exemplu Slavici și Lucaciu, mai adaug și pe Dück și pe Wolff, ni s'ar părè, că motivul articolului la urma urmelor tot primirea ce a avut „kultur-egylet"-ul la Brașov este. Și în adevĕr, dacă stă omul și cugetă serios, apoi obrasnici au mai fost și Sașii și Românii din Brașov. Sĕ nu vrea ei sĕ scie nimica, ba sĕ fugă ei la băi tocmai când „frații" se duc la ei nechemați, am putè ḑice cu de-a sila, sĕ-'i îndulcească cu limba maghiară!

Ei, dar' au făcut-o, ear' lucrurile odată făcute, așa ḑice o ḑicală veche, nu se mai pot face nefăcute.

Trebue dar' sĕ presupunem, că oficiosul față cu întêmplarea dela Brașov, în numele guvernului, umblă pe cât numai se mai poate sĕ îndrepte lucrul.

Cel puțin în viitor „necuviințe" cum s'au întêmplat cu kultur-egylet-ul la Brașov sĕ nu se mai întêmple. De aceea sĕ și face amintire de procuror, de organele administrațiunii politice, care ar avè a-'și face datoria, ca în viitor un Dück, un Wolff, un Slavici, un Lucaciu, sĕ-'și bage mințile în cap și sĕ scie cum sĕ se poarte.

Nu înțelegem pentru-ce atâta frĕmêntătură, atâta inimă rea din partea organului oficios. Mai ales o ḑicem aceasta pentru-că presupunem, că afară de noi se vor mai afla și alții, care sĕ-'i cetească articolul, chiar și dintre Maghiari; presupunem, că între acei câți mai cetesc organul oficios se vor afla și de aceia, care reflectează asupra celor cetite. Ce impresiune va face asupra acestora? Ce vor cugeta ei despre vederile guvernului, dacă vĕd, că organul lui este atât de agitat pentru un fleac de absență dela sĕrbătorile kulturegyletu-lui sĕrbate la Brașov, încât sĕ se imploreze chiar și intervenția procurorului și a celorlalte organe, câte, după oficiosul, ar fi în stare sĕ mai salveze ce e de salvat?

Nu vreau Sașii, nu vreau Românii sĕ învețe ungurește. Ei bine, ei au sĕ rĕmână proști, a lor are sĕ fie paguba; dar' pentru aceasta „frații" n'ar trebuì sĕ se supere.

Aceasta din urmă și pentru motivul, că înaintea cetitorilor sei organul oficios ar mai putè da și de altă pacoste: 'și-ar putè perde creditul când afirmă, că poporul, și cel săsesc, și cel românesc, este „bun", că el nu ia parte la uneltirile politice puse la cale de un Dück, Wolff sau de un Slavici și Lucaciu.

Căci eată ce s'ar mai putè întêmpla. Chiar între Maghiari sĕ se afle oameni, care se ḑică sau cel puțin sĕ cugete: dacă așa stă lucrul, atunci la ce mai tot bateți alarmă? Dați pace și procurorului și celorlalte organe politice. Și pe Dück și pe Wolff, și pe Slavici și pe Lucaciu, lăsați-'i sĕ spună ce le place, bine că sûnt Sașii și Românii așa cum ne spui tu, organule oficios, că sûnt. Alarma ce o dați ne poate numai clătina în credința, că este așa precum afirmi tu, oficiosule!

Și în adevĕr, că e tragicomic lucru, ca un oficios, care asigură de sute și de mii de ori, că poporul săsesc și românesc e „bun", sĕ apeleze la procuror și la poliție, sĕ reguleze pe Dück și pe Wolff, pe Slavici și pe Lucaciu, când Slavici e regulat și pus în temniță, ear' Lucaciu a eșit din temniță fără a 'i-se fi spus și vina, pentru care a fost închis.

Tragicomicul însĕ invoalvă rĕspunsul la întrebarea din fruntea acestor șiruri, care rĕspuns, tradându-'i conscĭința pentru purtarea față cu Sașii și Românii, îl presentează totodată pe guvern: „voinicos, dar' fricos".

Însușirea aceasta însĕ nu corespunde unui guvern eșit dintr'un popor, care se proclamă la ori-ce ocasiune, că este alcătuitor de state, că are sĕ împreune Occidentul cu Orientul și ĭi place a se asemena cu popoarele cele mai mari și mai puternice din lume.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 17 August st. v.

Din incidentul ḑilii nascerii a Maiestății Sale, „La Paix", un ḑiar ce stă foarte aproape de președintele republicei franceze, publică un articol despre politica internă și externă a monarchiei noastre. Înainte de toate condamnă alianța noastră cu Germania, care ar aduce foloase numai Germaniei și pe care Monarchul nostru nu ar fi trebuit sĕ o subscrie nici odată. Această alianță își mulțumesce existența ei numai temerii de Rusia și își are pe toți Slavii monarchiei de adversari. Din nenorocire ministrul, care a încheiat-o, a fost contele Iuliu Andrássy, un Maghiar. La Maghiari patima covîrșitoare este ura în contra Rusiei. În loc de a desarma pe Rusia prin prevenire, ei o atîță prin provocațiuni continue. Ei își închipuesc, că Rusia voesce sĕ le nimicească existența. Asta nu e adevĕrat, Rusia e ocupată și va rĕmânè încă mult timp ocupată într'alte părți. Între ambe popoarele nu există decât o neînțelegere regretabilă, care trebue sĕ înceteze și anume în interesul Maghiarilor, care prelûngă toată vitejia lor, nu vor putè sĕ strivească pe RușI. Contrarul s'ar putè întêmpla. Le-ar convenì aceasta? De sigur nu. Astfel o împăcare ar fi necondiționat de lipsă. De altmintrelea amicii Austro-Ungariei contează la înțelepciunea Împĕratului și Regelui Francisc Iosif. Monarchul a fost sedus în ceea-ce privesce alianța cu Germania. E însĕ numai o alianță pentru un anumit period. Pentru de a înceta sĕ mai existe e suficient a-'i denega prolongirea cu prilegiul expirării ei. Alianța cu Germania e sinonimă cu o secuestrare a Austro-Ungariei de către aliatul ei. Ar duce negreșit la o catastrofă, în care Austro-Ungaria ar trebuì sĕ peară. Pot oamenii la Dunăre sĕ o dorească aceasta? De sigur nu. Pentru Austro-Ungaria este o soarte mai de invidiat și mai deamnă, decât subjugarea ce Prusia o impune aliaților sei.

„Pester Lloyd" rĕspunde ḑiarului francez într'un prim-articol și-'l asigură, că atunci când a încheiat alianța cu Germania, Andrássy nu a avut în vedere patimile Maghiarilor, ci interesele întregei monarchii, și că ședințele delegaționale au dovedit, că politica aceasta e împărtășită de toate popoarele monarchiei fără deosebire de partid și naționalitate. Când va expira alianța, ḑice „Pester Lloyd", noi nu vom sta de loc pe gânduri, de a o înoi, și sûntem convinși, că prin aceasta am face un serviciu mare păcii europene.

Într'o scrisoare ce o primesce din Petersburg „Politische Korrespondenz" se expune, că speranțele ce se nutriau în Rusia, după întrevederea dela Peterhof, în privința grabnicei resolvări a cestiunii bulgare au dispărut și se pare, că cestiunea aceasta ar fi întrat din nou în fasa unei nemișcări fără prospecte. Efectele așteptate ale întrevederii nu s'au arĕtat nici în Bulgaria, nici în ceea-ce privesce diplomația europeană. Scirile din Bulgaria sûnt așa de confuse, că trebue sĕ se admită, că partidul filo-rusesc de acolo stă încă foarte departe de ținta lui. Întrevederea din Peterhof a eliberat raporturile germano-rusesci de ori-ce încordare și prin aceasta a înlăturat și acelea conflicte amenințătoare pe terenul internațional, care au resultat din încordarea germano-rusească. Pentru o transacțiune, se vede că nu s'a aflat nici o bază în vederea împregiurării, că de o parte Germania nu voesce și nu poate sĕ jertfească interesele Austro-Ungariei și de altă parte Rusia nu poate lua asupra sa un deobligament de neutralitate necondiționat în casul unui rĕsboiu franco-german.

Despre manevrele rusesci, „Neue Freie Presse" primesce din Petersburg următoarea depeșă: „Iminentele manevre în Sud, unde a mers ieri și Țarul, se fac prin aceea însemnate, că sûnt împreunate prin o încercare de mobilisare. Doi ani dintre reserviștii din guvernamentele Pultawa, Charkow, Cherson, Jekaterinoslaw, Tschernigow, Kursk și Orel sûnt convocați pentru completarea unei divisii de infanterie și a unei brigade de artilerie. Trupele ce manevrează sûnt provĕḑute cu postă castrensă și chiar și căile ferate vor fi supuse unei transportări militare mai mari pentru probarea promptitudinii lor".

Relativ la situația Bulgarilor în Macedonia aduce ḑiarul bulgar din Sofia „La Bulgarie" un articol mai lung, în care amintesce de articolul tractatului de Berlin despre reformele administrative și arată asupra necesității, de a executa reformele acelea atât în interesul Turciei, cât și în al supușilor ei. Articolul spune apoi: „Bulgarii rĕmași în Macedonia, ale căror drepturi nu sûnt recunoscute și a căror libertate se calcă în picioare, își îndreaptă privirile lor asupra principatului nostru. Bulgaria e însĕ prea tinĕră; ea simte, că trebue sĕ aștepte încă maturitatea ei politică; ea scie, că trebue sĕ lucreze pentru desvoltarea ei internă, spre a se învrednicì de simpatiile Europei". — Articolul trece apoi la situația Armenilor și întreabă, că Poarta de ce nu ia inițiativa de a crea de o parte o Bulgarie mare și liberă și de altă parte o provinciă armenească autonomă, a acorda acestora instituțiuni naționale, de a le asigura bunăstarea și de a se folosì de această împărțire spre consolidarea Chalifatului în Islam. — „Swoboda" încă dedică un lung articol situației Bulgarilor în Macedonia.

Domnia corupțiunii, masca liberalismului.

Ne aducem aminte de scandalul ne mai pomenit, pe care 'l-a produs în toată țeara o scrisoare a comitelui suprem din comitatul Somogy cătră ministrul baron Orczy de pe timpul ultimelor alegeri dietale; scrisoare, care a fost prinsă și publicată de către o foaie maghiară opositională și care în modul cel mai drastic a ilustrat felul cum stăpânirea noastră înțelege și ocrotesce cel mai înalt drept constituțional, dreptul votului.

Un prea interesant pendant la numita afacere scandaloasă publică acum foaia „Debreczen", tot în forma unei scrisori adresate de un comite suprem, tot ministrului de interne baron Orczy și tot în afaceri electorale.

Sub titlul „*Magyar Wilson*" aflăm în foaia amintită aceasta epistolă scrisă de comitele suprem din comitatul Timiș, Sigismund Ormos, către ministrul de interne. După-ce lumea s'a convins din scrisoarea precedentă a comitelui suprem Tallián din Somogy, că în Ungaria, în era liberalismului tiszaist, sûnt posibile aceste ne mai pomenite înfruntări ale moralității publice prin cele mai înalte organe administrative, trebue sĕ credem, că este autentică și scrisoarea comitelui Ormos și de aceea o reproducem în întreg cuprinsul ei:

Excelenței Sale d-nului baron Béla Orczy, ca ministru regesc ung. de interne.

Preastimate amice!

După telegrama ta de ieri relativă la giurstările cercului electoral Biserica-albă și după cele două rĕspunsuri ale mele date la numita telegramă, mĕ aflu în speranța, că acum giurstările destul de încurcate ale cercului se vor limpezì. Numai cât întârḑia nu se mai poate din causă, că alegerea se va întêmpla preste o scurtă sĕptĕmână și de aceea te rog de resolvare grabnică a celor propuse și presentate de mine.

Evenimentul signalat în telegrama mea, că Mihajlovici voesce sĕ repășească, nu s'a întêmplat. Și cunoscênd situația cutez a afirma, că nice nu se va întêmpla, ci din contră sus la centru atât asupra persoanei tale, cât și asupra lui Podmaniczky și asupra comitetului executiv al partidului va da năvală pentru părtinire și ajutor. Însĕ toate înzadar. In situațiunea presentă a cercului el

FOIȚA „TRIBUNEI".

Un pĕcat expiat.

De **Carol Emil Franzos.**

Studiam în Gratz. Închiriasem o chilie la o vĕduvă bĕtrână și săracă, a căreia soarte după părerea multora ar fi fost vrednică de a se tracta într'o formă de novelă. Eu din partea mea nu cred aceasta, deoare-ce novelistul nu poate sĕ ḑică:

„Întêmplarea e adevĕrată, pentru-că s'a petrecut în aievea. Nu, novelistul are sĕ inventeze faptele, numai cât trebue ca el sĕ dovedească mersul natural al întêmplărilor prin o expositie clară a motivelor. Dar' în casul de față eu nu o pot face aceasta. Mĕ mărginesc dar' a vĕ împărtăși fapta simplu, precum s'a întêmplat.

Ea era vĕduva unui ceasornicar; se susținea prin darea în chirie a odăilor ei, spăla vestmintele studenților și le terbea mâncarea. Putea sĕ fie atunci de vre-o patruḑeci de ani, dar' părea cu mult mai bĕtrână, o femeie mică și slabă, cu pĕrul abia cărunt și față sbârcită. De sigur, că frumoasă n'a fost ea nici odată. Cu atât însĕ era mai frumoasă copila ei, blondă, cu ochii albastri. O fetiță admirabilă de vre-o nouĕ ani, singura bucurie și singurul odor al mamei.

„Ana seamĕnă de sigur cu tată-seu?" întrebai eu odată pe vĕduva.

— „Ba!" rĕspunse ea scurt și adause apoi cu un respir adûnc: „Seamĕnă mamei".

— „Așadar' nu e copila d-tale?"

— „Nu! Dar' bărbatul meu îi este tată".

— „Înțeleg. E copilă din căsătoria primă a bărbatului d-tale".

— „Ba . . . el a fost numai odată căsătorit". Mai departe n'am întrebat. Ea însĕ după o pausă lungă 'mi-a ḑis: „Nu e drept, că d-ta vrei sĕ scii, cum de e așa frumoasă copila? Nu e mirare; căci și mamă-sa a fost o femeie foarte frumoasă, asta 'ți-o poate spune ori-cine! Pe Maria din „Pettau" o cunoasce tot orașul. Da, Ana va fi frumoasă ca mamă-sa, dar' mai bravă ca ea. Eu rog în toată ḑiua pe D-ḑeu, îl rog sĕ-'mi crească pe Ana frumoasă și onestă".

— „Dta n'ai avut copii de loc?"

— „O, da — un băiat! O, ce mai drag de băiat era Carol al meu! Era de 6 ani când a murit. Da! Ei, ei 'mi-au omorît băiatul."

— „Cum? Omorît? Întrabaiu eu cu groază.

— „Da, da! Ori cum sĕ ḑici altcum, când într'o noapte friguroasă de Decemvrie alungi copilul afară din casă și-'l lași până dimineața desbrăcat în tindă?! Înghețat n'a fost el, dar' s'a rĕcit așa de rĕu, încât după patru ḑile a murit."

— „Și cine a făcut asta?" Am întrebat eu.

— „Maria din Pettau!"

— „Cine?" Eu nu-'mi credeam urechilor. „Adecă mama copilei..."

— „Da, mamă-sa! De bună seamă, că ea n'a voit chiar sĕ-'mi omoare copilul, dar' a voit numai sĕ-'l facă sĕ o asculte, sĕ se teamă de ea."

— „Și d-ta unde erai pe atunci?"

— „Acasă la mama în Loeben, care trăia încă pe acel timp. Și aceasta e crima mea, domnule, că nu mai pot tocmì ce s'a stricat, chiar de aș iubì pe Ana de două-ori mai mult. O mamă nu trebue sĕ-'și lase copilul nici odată de lûngă dînsa — și eu 'l-am lăsat pe al meu!"

— „D-ta ai avut poate motiv?"

— „Firesce! Mulți oameni îmi spun, că bine am făcut cum am făcut, dar' eu nu cred, nu cred până trăesc! Veḑi d-ta — bărbatul meu în anii dintâi era harnic și bun, Carol îi era drag ca sufletul și eu duceam o viață fericită cu dînsul. Odată însĕ par'că îi dăduse dracul de lucru, el puse la loterie și câștigă 500 de taleri. Era într'o Vineri, și ḑiua aceasta totdeauna e nefericită. El mĕ chiamă la ospĕtărie sĕ cinstim în sănĕtate vre-un păhar de bere; aḑi așa, mâne eară, când amêndoi, eând numai el singur, până-ce nu 'i-a rĕmas nimic din talerii câștigați. A mai pus el la loterie în vremea asta, dar' n'a mai câștigat. Lucrurile mergeau îndĕrĕt și prăvălia ne sta închisă. Carol al meu era atunci de 5 ani și într'o ḑi, când bărbatul meu a venit mort de beat acasă și s'a aruncat în pat, băiatul se duse la dînsul: „E drept, tată," ḑise el „că tu ești un beţiv? Așa vorbesc copiii toți; așa-'i că nu e drept, tată?" De rușine bărbatul meu s'a desbătat la moment, se scoală din pat și ḑice: „Nu e drept, dragul tatei! Eu nu sûnt beţiv, și am sĕ arĕt eu oamenilor, că nu sûnt!"

„El își ia pălăria, merge în prăvălie, se apucă de lucru și lucră mereu din toată inima — și așa a mers sĕptĕmâni întregi, ba luni. Dar' muștériii nu mai cercetau prăvălia, ne-au părăsit cu totul, ear' bărbatul meu de nĕcaz a început de nou a bè. Pe acel timp auḑiam eu, că bărbatul meu se ține cu Maria din Pettau. Ea era fată din părinți cinstiți — avea un unchiu locotenent — dar' un baron a sedus-o pe biata fată, ea a ajuns în urmă cassieriță într'o cafenea și din ce în ce tot mai mult s'a deprins cu pĕcatele și acum oamenii spuneau — ei spuneau, că ea se ține cu bărbatul meu. Și eu simțiam asta; vedeam, că din prăvălie dispar ḑi de ḑi ceasornicele: el le ducea sĕ le pună zălog ca sĕ aibă bani de cheltuit cu metresa lui. Eu 'l-am rugat în genunchi sĕ se lase de ea; totul a fost de geaba. Pentru casă nu-'mi dădea nici măcar doi finici din marcele ursite prădării. Într'o ḑi vine la mine dl W., cel mai bun chiriaș al meu, și mĕ întreabă: „Pentru-ce 'mi-a abḑis bărbatul d-tale cuartirul?" — „E o neînțelegere" am ḑis eu, dar' bărbatul meu rĕspunse mânios: „Aș! Domnul se poate duce, eu am alt chiriaș!" După patrusprediece ḑile dl W. a eșit din casă și în locul lui a venit — Maria din Pettau. Hah, atunci eu 'mi-am eșit din fire. „Auḑi, bărbate! Ori merge ea, ori merg eu!" Ear el: „Așa gândesc! Atunci mai bine tu!" — „Bine, eu mĕ duc! Vino, Carol!" — „Ba nu, băiatul rĕmâne aici!" Și ori-ce am făcut a fost înzadar: eu m'am dus singură fără băiat la mama — o, și asta a fost un pĕcat de moarte!"

Și earăși a început sĕ susteze și a trecut multă vreme până-ce a putut continua:

— „Despre îmbolnăvirea copilului meu ei nu 'mi-au scris nimic; numai la îmormêntare m'au chemat prin frate-meu. Și când am vĕḑut eu pe Carol în sicriu și pe tată-seu în genunchi lûngă lectică, am strigat către el: „Înapoi, nemernicule! Sĕ dee D-ḑeu sĕ mori și tu pe drumuri, așa cum 'ți-ai lăsat pe copil sĕ moară!" Și când am vĕḑut apoi pe criminala femeie în haine de jale și am băgat de seamă, că ea era îngreunată sĕ nască, am blăstĕmat-o și pe ea: „Facă străinii, facă ei cu băiatul tĕu ce ai făcut tu cu băiatul meu..." Patru luni după aceea s'a prins blăstĕmul. Într'o seară târḑiu, când el, bărbatul meu, s'a întors dela cârcĭmă beat tun, a găsit pe Maria în durerile nascerii, svîrcolindu-se pe așternuturi.

nu se poate scoate ca deputat; de aceea trebue sĕ-'l lăsăm sĕ cadă şi nu trebue sĕ-'l ajutăm. Factorii principali ai partidului seu, care totdeauna a fost cel mai slab, s'au alăturat lângă Polit.

Câtă vreme a fost vorba numai de cei doi candidaţi ai partidului liberal: Mihailovics şi Sztojakovics, locuitorii comunelor mai îndepărtate dela cele două centre contează necondiţionat la spesele de călătorie şi la alte taxe.

După calculul nostru spesele necesare se urcă la 9009 fl. Sumă grozavă aceasta, mai ales dacă considerăm relaţiunile strîmtorate, în care scrie amicul nostru Podmaniczky în epistola sa de ieri, că se află. Aceasta însĕ este o greutate, care se poate învinge, nu numai pentru-că mijlocul de a învinge se află în mânile noastre, ci şi pentru-că suma de mai sus s'ar putè reduce la 7000 fl.

Modul de a o învinge este următorul: Proprietarul mare din comitat Francisc Féger a petiţionat pentru Preagraţioasa conferire a nobilităţii unguresci prin Maiestatea Sa. Această petiţiune eu cu numĕrul protocolar 573 a. c. am aşternut-o înaltului minister de interne spriginindu-o, şi cu această ocasiune călătorind însumi la Budapesta, am voit sĕ-'mi fac onorul cercetându-te şi sĕ-'ţi recomand afacerea spre spriginire, însĕ neavênd norocirea de a te afla, am rugat pe Benicyky şi am rugat şi pe dl ministru-president, care au promis împlinirea rugării.

Reîntorcêndu-mĕ acasă şi spunênd acestea lui Féger, el 'mi-a dat 8000 fl. spre scopul, ca sosind hotărîrea favorabilă a Maiestăţii Sale, sĕ întrebuinţez această sumă spre scopuri publice, între care scopuri trebue sĕ cuprindem şi promovarea intereselor partidului nostru faţă cu alegerile apropiate. Astfel pentru casul, dacă nobilitarea lui Féger se va fi întêmplat în realitate, suma amintită ne stă la dispoziţie.

După părerea mea, la casul, că Preaînalta hotărîre nu va fi nefavorabilă şi despre aceasta ai binevoì sĕ ne garantezi în câteva rênduri, banii s'ar putè folosì şi în mod anticipativ şi o parte dintr'înşii se va cheltuì în Biserica-Albă prelângă Sztojakovics, ear' ceealaltă parte, 4000 fl., se va trimite prin mine lui Podmaniczky.

Aceasta este partea materială a afacerii.

Ce se ţine de spriginirea morală, (poftim moralitate! red. „Trib.“) după-cum adese am accentuat, ar fi sĕ se aviseze de urgenţă vice-comitele comitatului Caraş-Severin şi prin dînsul protopretorul din Moldova, ca sĕ părăsească neutralitatea observată şi sĕ spriginească cu toată energia pe Sztojakovics. Sztojakovics a amânat călătoria sa prin cerc, care a fost intenţionată pe Duminecă, până la avisarea acestora şi pentru urgentarea ajutorului şi a avisării a plecat la Budapesta. A observa neutralitate când lumea este împărţită în partide, ar fi numai negligenţă şi ar sĕmăna cu inerţia morţii. Este necesară luptă şi acţiune tare şi energică în toate părţile partidului şi de aceea mĕ rog din nou şi cu insistenţă pentru un ordin în înţelesul de mai sus.

Raportul meu devotat se prea extinde, însĕ am voit sĕ dau icoana fidelă a situaţiei şi sĕ-'ţi descoper cu o cale şi mijloacele de ajutor, care dacă se vor realisa, după scrile luate din toate părţile, învingerea noastră este asigurată. Timpul nu-'mi permite sĕ descoper împregiurările în aceeaşi extindere în altă scrisoare şi amicului meu Podmaniczky, dar' aceasta o şi ţin de superflu, dacă tu vei binevoì a-'i comunica verbal acest raport al meu. Nici atâta timp nu am ca sĕ mai cetesc odată conceptul meu.

Cu toată onoarea te rog numai de aceea, ca sĕ binevoiesci a-'mi comunica hotărîrea ta în timpul cel mai scurt. Mai bine ar fi sĕ mĕ încunosciinţezi pe cale telegrafică prin cuvintele scurte „da“ sau „ba“, ear' încunosciinţarea mai pe larg ar putè sosì mai târdiu în scris la mine.

Primesce expresiunea profundei mele stime, cu care rĕmân al tĕu stimător şi credincios amic

Timişoara, 10 Iunie 1887.

Sigismund Ormos m. p.,
comite suprem.

De grabă a plecat el după o moaşe, dar' pasul îi era nesigur şi astfel a căduţ într'o groapă la poarta cetăţii şi 'şi-a rupt grumazii. Dimineaţa 'l-au găsit acolo cadavru. Maria într'aceea a născut fără ajutor; ear' dimineaţa, când 'l-au adus pe bărbatul ei mort, au prins-o frigurile şi după câteva dile şi ea a murit. Vecinii au luat copilul şi 'l-au dus în orfelinat. Când am cetit eu într'o epistolă a fratelui meu scirea despre moartea ei, m'a trăsnit din senin şi 'mi-am perdut capul. Vai, Doamne! D-deu 'mi-a ascultat blăstĕmul; la bărbat s'a împlinit, dar' la băiat, la nevinovatul băiat nu trebue sĕ se împlinească! Eu am venit ear' în Gratz şi am luat pe Ana la mine. Cât mai am încă un strop de viaţă, eu mĕ voiu nisuì sĕ schimb blăstĕmul în binecuvêntare.“

Şi ei 'i-a reuşit. Ana a crescut frumoasă şi harnică şi de vre-o câţiva ani ea e fericita soţie a unui bărbat cuminte. Bĕtrâna vĕduvă a ajuns sĕ-'şi vadă visul cu ochii, ea abia de un an e numai moartă. Sûnt cu sutele aceia, la care mĕ pot provoca şi adi, că istoria aceasta e adevĕrată. Şi totuşi, câţi de puţini sûnt aceia, care au creduţ, că acest subiect nu se poate tracta în formă de novelă, şi câţi sûnt de mulţi aceia, care batjocoresc nobilul idealism al poetului!

G. C.

Mişcările naţionale ale Albanezilor.

În Bucuresci apare un diar întitulat „Squipetari“ (Albanezul). Scopul acestui diar este, de a face propagandă printre Albanezi pentru cultivarea limbii lor materne, pentru scutirea drepturilor lor în biserică şi în şcoală, pentru promovarea literaturii naţionale şi pentru edarea de cărţi şcolare şi de scrieri periodice.

Articolul-program din primul numĕr al acestui diar, care apare în limba albaneză şi română, este următorul:

Ce cerem şi ce voim.

Noi Albanezii, (strănepoţi ai vechilor Pelasgi; popor de ginta latină) o mică parte stabiliţi în România, ţeara cea mai ospitalieră din tot Orientul, ţeara progresului şi a tuturor libertăţilor; basaţi pe legile şi instituţiunile ei, încă dela anul 1884 cu permisiunea înaltului guvern am fundat o societate de cultură numită „Drita“ (Lumina).

Inimicii poporului albanez nu au încetat un moment a pune obstacole acestei societăţi încă dela înfiinţarea ei, împedecând astfel mersul şi scopul ce îşi propuse; cu toate acestea nu ne-am descuragiat nici un moment şi vom merge înainte până la capĕt. Pentru-ca sĕ scie toţi Albanezii, toţi Românii şi toţi aceia ce se interesează de soartea noastră şi vor sĕ scie ce voim, le vom arĕta în scurt programul nostru:

I. Întroducerea limbii materne în şcoale şi biserici.

II. Înfiinţarea de societăţi şi şcoale albaneze.

III. Desvoltarea limbii, istoriei şi literaturii naţionale.

IV. Tipărirea şi edarea de cărţi, reviste şi diare albaneze, spre a putè rĕspândì lumina şi cultura între poporul albanez. Acesta este scopul ce îl urmărim, pentru care ne adresăm tuturor Albanezilor şi le strigăm:

Oara deşteptării a sunat; sus frunţile cu mândrie, scuturaţi-vĕ de jugul trândăviei şi al ruşinii, acum a venit timpul laboarei, la lucru dar'!

Nu e deajuns numai ca sĕ fim harnici şi viteji în timpuri de rĕsboaie, dar' trebue sĕ fim deştepţi, civilisaţi, instruaţi şi muncitori în timpuri de pace; de acì depinde viaţa şi mărirea unui popor.

Pentru-ca sĕ putem fi şi noi civilisaţi şi instruaţi ne trebue cultură, cultura vine dela sciinţa de carte şi educaţiune. Un vechiu proverb dice: „Cine are carte, are şi parte“, fără carte nu vom avè nici o parte în lume, nu vom putè face nici un progres şi vom fi condamnaţi mai curênd sau mai târdiu sĕ perim, contopindu-ne cu popoarele civilisate, dar' până atunci toţi nemernicii ne vor exploata, cum ne-au exploatat şi până acum, făcêndu-ne sĕ ducem o viaţă dobitocească şi servindu-se de noi ca de nisce sclavi, spre a-'şi îmbunătăţi traiul, a se îngrăşa şi împuternicì din munca şi sudoarea noastră. Aşadar' pentru a ne civilisa şi îmbunătăţi traiul ne trebue sciinţă de carte şi educaţiune, sciinţa de carte şi educaţiunea este hrana sufletului şi a inteligenţei, ea trebue făcută în limba, pe care copilaşii au învĕţat-o din gura mamei lor, aceasta este limba cea mai dulce şi mai frumoasă din toate limbile lumii, pe care omul învĕţându-o din copilărie, o va iubì până la moarte mai mult decât viaţa. Toate paserile şi toate fiinţele veţuitoare se înţeleg în limba lor: Oaia chemându-'şi meluşelul, acesta îndată va alerga după dînsa, sărind chiar în prăpastie. Asinul poate sbiera ori-cât de mult, el va rĕmânè nepăsător. Cloşca chemându-'şi puişorii, acestia vor alerga în grabă sub aripile ei. Înzadar se sburlesce şi face gură mare curcanul îngâmfat, păunul mândru sau raţa împedecată ce mâcăe mereu, căci ei nici odată nu se vor duce sub ângustele şi rĕcile ei aripi sĕ se încălzească şi adăpostească, chiar amenințaţi fiind de pericole. Numai omul, fiinţa cea mai lacomă şi mai răpace decât toate bestiile feroce, a creduţ de cuviinţă a răpì acest drept sfânt şi natural.

Educaţiunea şi sciinţa de carte sĕ nu se facă dar' şi sĕ nu se înveţe decât în limba maternă, ear' nu aşa după-cum au învĕţat-o părinţii nostri, în limbi străine, căci a învĕţa întâiu o limbă străină, este a renunţa de bunăvoe la toate drepturile stărmoşesci, a te înstrăina de pământul, pe care ai vĕduţ pentru prima-oară razele soarelui, de casa, de numele şi datinele părintesci, a-'ţi otrăvì sufletul, a-'ţi trada sentimentele, a despreţuì amorul mamei, care 'ţi-a dat existenţa, umbrele strămoşilor, datoria către semeni şi patrie, către tot ce este sacru şi chiar către dumneḑeire, ucigêndu-te singur. Învĕţarea limbilor şi îmbrăţişarea culturii străine trebue făcută numai atunci, când sufletul este adăpat de sfântul amor de patrie, hrănit de credinţă şi datorie către Dumneḑeu şi semenii sei.

Ucigaşii naţiunilor au înţeles destul de bine această stratagemă şi de aceea îsi dau toată silinţa sĕ infiltreze veninul culturii lor în sufletele tinerimii, sciind că numai astfel se poate desnaţionalisa un popor, aducênd prin aceasta rĕul cel mai mare umanităţii şi civilisaţiunii, ale cărei consecuenţe în urma urmelor le vor suferì tot ei, căci sângele în apă nu se preface nici odată.

Se poate dar' înţelege de sine, de ce adversarilor nu le vine la socoteală deşteptarea noastră, şi tocmai de aceea se fac luntre şi punte ca sĕ ne împedece prin toate mijloacele posibile. „E prea târdiu! (ne strigă ei) Nu veţi reuşì la nimic!“ Noi le rĕspundem: „Cât de târdiu e mai bine decât nici odată“.

Cât de târdiu sĕ fie; toţi Albanezii din toate colţurile lumii, fără deosebire de rit şi religie, sĕ ne ridicăm ca un singur om, sĕ contribuim cu lucrul, cu averea, cu cuvêntul, cu mintea, cu inima, şi la cas de trebuinţă chiar cu viaţa pentru desrobirea neamului albanez de sub jugul culturii şi influenţei grecesci, care este ucigaşa naţionalităţii noastre, aceasta o cerem, aceasta o voim! Nici o putere omenească nu ne va putè oprì în mersul nostru şi în împlinirea dorinţelor noastre, dacă vom lucra hotărîţi şi în unire şi dacă nu ne vom lăsa sĕ mai fim ademeniţi ca nisce copii şi spăriaţi ca nisce fricoşi; numai cei laşi, trândavi şi nemernici, numai trădătorii şi mişeii se vor da înapoi din lupta sacră, pe care am intreprins-o, toţi ceialalţi, care sûnt adevĕraţi Albanezi, oameni cinstiţi, cu durere de ţeară şi de neamul lor, toţi fără deosebire de acum înainte sûnt datori sĕ muncească şi sĕ se jertfească, numai astfel vom putè şterge ruşinea trecutului şi ne vom crea şi noi un viitor mai bun printre celelalte popoare. Deci strîngeţi-vĕ rêndurile, constituiţi-vĕ în societăţi, formaţi partide naţionale puternice şi hotărîte, adunaţi-vĕ împregiurul stindardului nostru, pe care îl ridicăm acum, sĕ formăm o armată mare, care sĕ lupte pe toate căile legale şi oneste, nu cu spada, nu cu puşca, cu care ne pricepem a lupta cu atâta măiestrie, ci cu condeiul, cu cuvêntul, cu mintea, cu braţele; acestea sûnt armele cele mai puternice, cu ele vom câştiga o victorie sigură asupra ortodoxismului ce voesce sĕ ne şteargă de pe faţa pământului şi vom cucerì drepturile noastre; când vom ajunge a fi atât de mesceri şi activi în sciinţe, industrii şi meserii, precum sûntem pe câmpul de rĕsboiu, atunci ne vom ridica în rêndul celor dintâi popoare din lume.

Francia, Germania, Englitera, şi cu deosebire Statele-Unite ale Americei s'au ridicat mai mult prin cultură şi laboare decât prin puterea armelor, sĕ le imităm şi noi.

Toţi Albanezii sĕ-'şi deschidă inima, sĕ contribue cu obolul lor bogat şi sărac ca sĕ deschidem şcoale, şcoale cât de multe! Sĕ facem cunoscut naţiunilor culte poporul Albanez, ca sĕ scie, că Albanezii numĕră preste 5 milioane şi toţi vorbesc o singură limbă. Sĕ facem adversarii sĕ înţeleagă, că o naţiune de 5 milioane nu se spulberă ca pleava în vênt, zadarnic vor dorì aceasta, căci ei, deşi de ḑece-ori mai puţini totuşi au pretenţiile cele mai uriaşe. Trebue sĕ se scie odată cine sûnt pigmeii! Trebue sĕ se scie, că Albania nu este nici greceacă, nici slavă, ci este albaneză.

Ḑiarul nostru, care este unicul în limba naţională, va deschide coloanele sale tuturor Albanezilor, ca sĕ-'şi arete dorinţele şi suferinţele causate prin intrigile străine, apĕrând cu ardoare interesele culturii naţionale şi interesele imperiului otoman, şi în acelaşi timp stăruind pe cât va fi cu putinţă prelângă sublima Poartă, ca sĕ iee sub protecţia sa pe cel mai fidel şi mai devotat dintre popoarele sale, ocrotindu-'i drepturile şi interesele.

Prin constituţiunea imperiului nostru avem dreptul a întroduce limba maternă prin şcoale şi biserici, pentru acest scop trebue sĕ ne încordăm toate puterile, sĕ desvoltăm toată activitatea şi energia, sĕ lucrăm fără repaus până-ce îl vom vedè îndeplinit.

Cam deodată o sĕ simţim mare lipsă de profesori, în scopul acesta rugăm pe toţi Albanezii sĕ vină în ajutorul societăţii „Drita“, înscriindu-se ca membri, ca sĕ putem strînge fonduri, cu care sĕ înfiinţăm o şcoală, care va avè de obiect formarea tinerilor profesori, ce mai târdiu vor merge sĕ rĕspândească cultura între poporul albanez, dar' până atunci toţi fiii Albaniei sĕ se pună cu diligenţă sĕ înveţe carte. Bĕtrânilor le incumbă datoria a-'i obliga la aceasta. Irlanda este o ţeară în Anglia, ea nu are şcoale, cu toate acestea toţi sciu carte, pentru-că toţi părinţii sûnt şi învĕţători. Părinţii nostri, care nu sciu carte albaneză, ci numai grecesce, dându-'şi puţină silinţă vor putè învĕţa uşor, învĕţând şi ei la rêndul lor pe fiii lor în limba părintească, aşa vom forma cetăţeni virtuoşi şi buni patrioţi. Nouĕ Albanezilor nu ne poate fi mai de nici un folos cunoscinţa de carte grecească, scrierile grecesci pline de laude sterpe şi fanfaronade nici un folos nu ne pot aduce. Dacă voim a învĕţa limbi straine, sĕ învĕţăm pe cea turcă, franceză, italiană, germană sau engleză, limbi universale şi folositoare, cu greca veche astădi putem murì de foame, cea modernă nu plătesce aproape nimic, tinerimea îşi perde un timp preţios cu ea; popoarele culte au început sĕ o înlocuească prin şcoalele lor cu alte studii, ca pe una ce nu mai presentă nici un folos. Cunoascerea mitologiei şi a vestiţilor eroi grecesci, care numai Greci nu erau, luptele lor pentru libertate făcute cu sângele nostru şi altele, cu care ne umple capul de fumuri ameţitoare, nu-'şi mai au nici un curs. Astădi ne trebue învĕţături practice şi utile, ca sĕ ne putem ridica la un nivel oare-care de prosperitate şi bunăstare. Sĕ căutăm şi sĕ vedem ce folos am tras noi din învĕţăturile şi din limba lor; am făcut vre-un progres în comerciu, în industrii, în meserii sau în alte ramuri de activitate? Nu, căci toată învĕţătura lor se mărginesce în a face propagandă pentru grecism, ear' învĕţarea limbii grecesci ne-a făcut cel mai mare rĕu, ea ne-a otrăvit sentimentele naţionale, ea ne-a renegat o mare parte din fiii nostri, ea a sădit ura şi discordia între noi, ea ne-a sărăcit până la mĕduvă, făcêndu-ne sĕ le dăm şi cenuşa din vatră, trimiţêndu-le sute de milioane în Grecia, ca sĕ se resfeţe în bogăţii şi apoi tot ei sĕ ne batjocorească şi ucidă; şi tot ea ne-a făcut sĕ fim astădi poporul cel mai incult din Europa, căci într'adevĕr numai noi Albanezii şi Ţiganii am rĕmas fără sciinţă de carte şi aceasta mulţumită numai Grecilor. Până acum archiereii greci blăstĕmau pe cei-ce învĕţau albanesce, acum ar trebuì sĕ blăstĕmăm noi pe cei-ce vor învĕţa grecesce, una pentru alta.

Sfătuim dar' pe toţi fraţii albanezi şi îi conjurăm în numele patriei şi al străbunilor lor, ca toţi sĕ înveţe limba maternă şi nici unul grecesce, fiecare cu a lui, Grecii cu a lor, noi cu a noastră, atunci se va vedè cine sûnt Albanezii şi cine sûnt Grecii.

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul în München. Din capitala Bavariei se scrie, că alaltăieri Maiestatea Sa Francisc Iosif, întovărĕşit de Principesa Gisella, a visitat exposiţia internaţională de arte. Maiestatea Sa a petrecut mai 4 oare în localul exposiţiei şi cu un deosebit interes a cercetat secţiunea austro-ungară, lăudând cu deosebire tablourile lui Angeli, Rusz şi Schindler, şi sculpturile lui Strasser.

*

Numiri. Direcţiunea financiară din Seghedin a numit pe oficiantul de cl. V. la percept. din Panciova Leopold Fürtös de oficiant cl. IV. la percept. din Becicherecul-mare, ear' pe practicantul din Seghedin Ioan Braz de oficiant cl. VI la percept. din Panciova.

*

Camera advocaţială din Arad aduce la cunoscinţă, că advocatul Gustav Gabányi în urma morţii sale s'a şters din lista acelei camere, ear' de curator al cancelariei lui s'a numit Dr. Iuliu Haviár, advocat.

*

Maghiarisări de nume. „*Budapesti Közlöny*“ publică următoarele schimbări de nume: Adolf Grünbaum cu fiii sei minoreni Irimie, Fani şi Lenko, în „*Gerőfi*“; Bela Graur în „*Zsigmond*“; Ilona Pavlon cu fiii sei minoreni Ioan, Desideriu, Maria şi Andreiu în „*Kaszab*“; Samuilă Engel în „*Ördög*“; Iulia Mayer în „*Mezei*“.

*

Ridicarea maximului la avisuri postale. Maximul avisurilor, însărcinărilor şi ramburselor postale între Austro-Ungaria şi terenul de ocupaţie s'a ridicat dela 300 la 500 fl. S'a extins totodată ridicarea sumelor de avisuri asupra comunicaţiei oficielor c. r. împuternicite cu serviciul de avisări postale din Levante, cu oficiele c. r. respective reg.-unguresci şi militare din Bosnia şi Erţegovina, precum şi asupra comunicaţiei de rambursă între Austro-Ungaria şi oficiul postal c. r. din Alexandria. Ridicarea maximului avisurilor postale se aplică şi la comunicaţia telegrafică cu Bosnia şi Erţegovina

*

Şcoale secundare pentru fete. D-na Antonia de Gerando, cunoscuta directoră a şcoalei superioare de fete din Cluj, a adresat casei deputaţilor o petiţiune de cuprinsul ca sĕ se întroducă în Ungaria învĕţământul secundar pentru fete. Acest învĕţământ sĕ nu aibă în vedere cualificaţiuni speciale, desvoltarea intectuală, morală şi estetică a elevelor. Spre întroducerea învĕţământului secundar de fete s'ar pretinde şi crearea unei preparandii pentru pregătirea de profesore de şcoale secundare. Ĩn motivarea petiţiunii d-na Gerando susţine, că instrucţiunea fetelor în stadiul ei actual este nesuficientă, că puterile didactice femeiesci nu sûnt aplicabile în şcoalele de fete şi că numai instrucţiunea superioară, fie şi din obiecte mai puţine, poate rĕspândì adevĕrată cultură.

*

O poesie drăgălaşe. În 21 Martie 1887 a declamat ascultătorul de jură din Budapesta Zoltan Papp într'o şedinţă a tinerimii universitare, o poesie, întitulată: „Drapelul galbin-negru“. Un pasagiu din această poesie sună: „Înainte de ce vom nimicì pe duşmanii nostri, noi trebue sĕ spintecăm în bucăţi această obeală de drapel“. Abia a rostit declamatorul aceste vorbe şi căpitanul cetăţii Ehudi 'l-a întrerupt şi a confiscat poesia. S'a făcut despre aceasta arĕtare procurorului; contra lui Papp s'a făcut cercetare penală pentru agitare contra constituţiei. Papp s'a apĕrat spunênd, că el n'a cetit poesia înainte de a o declama, ci 'i-s'a dat din partea junimii sĕ o declame cetindu-o, şi în urmă nu el e vinovat, ci redactorul ḑiarului „Nép-Zászlo“, unde s'a publicat poesia fără-ca procurorul sĕ intenteze proces de presă pentru conţinutul ei agitatoric. Tribunalul deci a suspendat cercetarea mai departe a afacerii. Procurorul a apelat, tabla reg. a dat tot aceeaşi sentenţă ca tribunalul. Afacerea a ajuns la curie; alaltăieri s'a finit causa cu aceea, că ultima instanţă a acceptat şi ea sentenţele de mai înainte. Aşadară în Ungaria se pot Maghiarii juca cu steagul împĕrătesc ca şi cu obielele, se dau pe faţă de duşmani ai „Împĕratului“ şi după logică, dacă steagul reprezentă pe Împĕratul, ear' steagul e obeală, atunci care e conclusiunea silogismului? Pe noi ne sciu ei închide pentru adevĕrul dat pe faţă, dar' lor le este iertat sĕ atace prin calomnii şi injurii chiar pe Maiestatea Sa!

*

Greva lucrătorilor din România. Se scrie din Brăila, că în portul din acel oraş a început o grevă generală între căruţaşi, hamali şi epistaţi, refusând a lucra până la sporirea salarelor. Astfel căruţaşii cer în loc de 9 lei pentru transportarea cerealelor din vagon în magazie 14 lei sau 60 la sută de chila veche. Hamalii şi epistaţii cer 8 lei pe ḑi. In vederea aglomeraţiunii lucrului şi deoare-ce direcţiunea generală a redus timpul de descărcare al unui vagon dela 12 la 6 oare, se crede, că comercianţii de cereale vor trebuì sĕ cedeze.

*

Ciudată vătĕmare de onoare. Un bancher din Turino cu numele Todorini a intentat advocatului de acolo Rossa proces pentru vătĕmare de onoare, din motivul că Rossa, care numai acum de curênd s'a instalat, 'i-a trimis următoarea scrisoare: „Am onorul a te încunosciinţa, că am deschis cancelaria mea advocaţială şi mĕ voiu ocupa în prima linie cu apĕrarea în procese criminale. Te rog sĕ ai bunătate a reflecta la serviciile mele şi a mĕ recomanda în cercul cunoscinţelor d-tale“. Bancherul se simte vătĕmat prin presupunerea, că el sau cunoscuţii sei ar avè lipsă de serviciile apĕrătorului în procese criminale. Lumea e curioasă sĕ scie ce sentenţă va aduce tribunalul în acest proces unic în felul seu.

Amintiri din pribegia după 1848.

De *Ioan Ghica.*

I.

(Urmare.)

Londra, Februarie 1848.

Dragul meu amic!

Acum ambasadorul rusesc Titoff cerea în mod cominator rechemarea şi desaprobarea lui Soleiman-paşa, ocuparea principatelor cu trupe combinate ale amênduror imperiilor şi numirea unui caimacam, care sĕ restabilească domnirea regulamentului organic. Guvernul otoman, cât timp a putut conta pe spriginul ambasadorului Franciei, a resistat cerinţelor Rusiei.

Într'una din cele din urmă ḑile ale lui Iulie ducêndu-mĕ la Terapia, am găsit pe generalul Aupick cu lacrimile în ochi; ţinea în mână o epistolă sosită chiar atunci prin vaporul mesagerilor; tremura cetindu-o; cel mai bun amic şi camerad de arme al seu, generalul Breat, fusese asasinat neomenesce de insurgenţi pe baricadele Parisului în ḑiua de 14 Iulie. Întorcându-se către mine îmi ḑice: „La „guerre civile est chez nous, mon pauvre „Ghica; maintenant rien n'empêchera plus les „Russes d'entrer dans votre pays“. Şi în adevĕr, preste puţine ḑile Poarta cedà cererilor Rusiei, desaproba mĕsurile luate de Soleiman-paşa şi îl înlocuia cu Fuad-Efendi, amegiul marelui Vizir, cu instrucţiuni, de a lucra în acord cu generalul Duhamel, trimiţînd ordine lui Omer-Paşa sĕ ocupe Bucurescii împreună cu generalul Lüders, instalând caimacam pe Constantin Cantacuzino ca sĕ restabilească regimul regulamentului organic.

În tot timpul acesta Soleiman-paşa era în cea mai mare ignoranţă despre cele-ce se petreceau la Poartă.

Deşi eu ţinem pe guvern în bună sciinţă de tot ce se pregătia la Constantinopol, locotenenţa noastră, răzimându-se pe asigurările lui Soleiman-Paşa, ḑicea, că scrisele mele erau dictate de scopuri ascunse şi că nu trebuiau creḑute. Atât cestiunea domniei întorsese capul unora din oamenii nostri dela guvern!

Într'o dimineaţă generalul de brigadă Rifaat-paşa trece Dunărea cu două regimente şi îşi aşeadă tăbĕra în marginea Brăilei; şi la energica protestare a prefectului D. Golescu rĕspunde verbal şi confidenţial, că în puţine

ḑile Fuad-Efendi, noul comisar, va întra și el cu trupe în Bucuresci. Totodată generalul Duhamel se imbarcà la Galați, suindu-se pe Dunăre în sus spre Giurgiu.

În ḑiua de 10 (22) August servitorul otelului, care venia dela vaporul sosit dela Galați, unde se dusese sĕ caute pasageri, îmi spuse, că pe acest vapor vĕḑuse mai mulți boeri veniți dela Bucuresci, dar' că s'au coborît la Stambul. Am creḑut întâiu, că va fi fost vre-o deputațiune din partea boerilor reacționari, dar' nu trece o oară și primesc următorul bilet iscălit de Nicu Bălcescu:

Nr. II.

(1848, 10 (22 August), 11 ceasuri.

„Iubite Ghica!

„Sosirăm acì acum. Nu putem trage la „otelul unde eşti, căci paşa ce ne-a însoțit „ne-a poftit a merge la dînsul până mâne, „când ni se va da o locuință. Adresa noastră „este: Bance Capusu Hasserțilarin Başinda „Raib Efendi: Sûntem în orașul turcesc. Caută „dar' sĕ ne veḑi astăḑi.

Salutare și frăție.

N. Bălcescu.

Gândul 'mi-s'a dus îndată, că această tragere la casa lui Raib-Efendi, secretarul lui Soleiman-paşa, care întovărĕşia dela Bucuresci pe deputații nostri, sĕ nu fie secuestrare deghisată și, după cele-ce am aflat mai târḑiu, cam aveam dreptate. Raib-Efendi ca sĕ se arete cu slujbă la Poarta, concepuse idea, de a deținè pe acesti trimişi ca ostateci, creḑênd că astfel o sĕ poată dobândì modificațiuni în constituțiunea proclamată la Islaz.

Preocupat de idea de lipsă de sinceritate din partea Turcului, am alergat îndată la generalul Aupick, prevestindu-'l de cele-ce se petreceau. Generalul a trimis îndată pe Doprat, unul din dragomanii sei, la noul ministru al afacerilor străine Aali-Paşa, stătuindu-'l sĕ lase pe membrii deputațiunii liberi a-'şi alege locuințele lor unde vor voì.

Comisia sau deputațiunea aleasă de Soleiman-paşa, în înțelegere cu cei trei caimacami ai nostri, se compunea din cinci membri și anume: Stefan Golescu, Dumitru Brătianu, Nicolae Bălcescu, Grigore Grădişteanu, Vasiliadi, avênd pe Melic ca dragoman. După poveţele ambasadorului Franciei, Raib-Efendi le-a declarat, că dacă voiau puteau sĕ-'şi aleagă locuințe în Pera; și până seara cei mai mulți erau aşeḑați în hotelul Missiri, unde locuiam și eu.

Nicu Bălcescu pus în curent despre cum stau lucrurile la Constantinopol, el, care ca și C. A. Rosetti și Brătianu era pentru o resistență desperată, s'a hotărît sĕ se întoarcă la Bucuresci ca sĕ lumineze pe guvern sĕ preîntimpine cele-ce se pregătiau, și a și plecat cu cel dintâiu vapor, ear' ceialalți deputați au mai rĕmas câteva ḑile în Constantinopol, aşteptând, după vorbele lui Raib-Etendi, sĕ se înfățişeze la Sultanul.

Nicu Bălcescu ducea cu dînsul la Bucuresci o epistolă adresată lui Magher, iscălită de dînsul, Bălcescu și de mine, în care îi ḑiceam, că dacă după o luptă cu Turcii sau cu Ruşii se va găsì strîmtorat, sĕ treacă în Transilvania cu dorobanții și cu pandurii lui și sĕ se unească cu Iancu, cu Roman și cu Axente sau cu Butean.

În urma arestărilor făcute în ḑiua de 13/25 Septemvrie 1848 și instalarea logofĕtului Constantin Cantacuzino de caimacam al Valahiei, oamenii, care au luat o parte mai activă în timpul celor trei luni sub un guvern revoluționar, au fost împărțiți în mai multe categorii.

1. Cei trei fosti caimacami, Eliad, Tell și N. Golescu, escortați până la Turnu-Roşu și ajunși la frontiera Transilvaniei, au fost puși în libertate, ca sĕ se poată duce fiecare unde ar voì, cu condiția numai a nu se întoarce în țeară

2. Dintre Românii, care au jucat un rol mai important în relațiune, precum sûnt: Costache și Nicolae Bălcescu, frații Dum. și I. Brătianu, frații Stefan, Radu și Alexandru C. Golescu, Cesar Boliac și câțîva alții au fost trimişi sub escortă la Giurgiu și acolo îmbarcați pe o ghimie turcească și porniți în susul Dunării sub mare pază; și ajungênd la Orşova, după două sĕptĕmâni de călĕtorie pe apă, au fost puși în libertate.

3. Cei mai mulți dintre cei arestați la Cotroceni au fost siliți sĕ treacă fruntăriile țerii, care încotro au putut apuca.

Dintre membrii guvernului provisor, unul mai cu seamă era cunoscut de poporul de jos, de tinerime, de școlari și de negustorime. Ținea de mai mulți ani condeiul românesc în mână ca literat și ca jurnalist; mai ales două satire de ocasiune, pline de spirit, **Măceşul** și Duhai Duhai mĕ, îl făcuse foarte poporal. El eclipsase în guvern pe ceialalți doi colegi ai sei, care la toate ocasiunile îi cedau pasul, personificase într'însul tot meritul deşteptării naționale. Învĕlit în manta albă se arĕta în public escortat de o gardă compusă de vecini din mahalaua, în care locuia, cei mai mulți Armeni și rude. Cu cât caimacamii nostri se îngâmfau mai mult, cu atât afacerile importante erau mai negligeate și mai uitate, încât popularitatea locotenenților mergea decrescênd și scădea pe toată ḑiua în spiritul oamenilor dotați cu simț politic și patriotic.

VARIETĂȚI.

(O ultimă dorință.) La un june autor, care prin piesele sate teatrale îşi făcuse un bun renume în lumea literară, venise deunăḑi un amic și începuse a juca o scenă foarte dramatică. Acest june, împiegat la comptoarul tatălui seu, un bancher avut, se înamorase în o fată frumoasă, dar' săracă. Amorul seu era fără speranță, fiindcă tată-seu refusase consimțemêntul seu la căsătoria fiului seu cu o fată fără bani și fără zestre. Junele declarà amicului seu, că nu va mai indura o asemenea existență și că prin urmare se va împuşca fără întârḑiere; spre confirmarea ḑiselor sale scoase un revolver și începù a-'l încărca. Autorul oare-cum spăriat, dar' păstrându-'și sângele rece, îi ḑicea: „Bine amice, ai dreptate, dar' înaintea morții tale te-aş ruga sĕ-'mi faci un serviciu, sĕ-'mi împlinesci încă o ultimă dorință!“ — „Bucuros! spune-'mi numai ce doresci!“ — „Sĕ-'ți alegi un alt loc pentru executarea planului d-tale“. Resultatul era plecarea junelui candidat al morții la Budapesta, unde se află și acum în cea mai bună sănĕtate.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Pentru condolența mângăitoare ce din atâtea părți 'i-s'a dovedit în marea ei durere la neașteptata moarte a neuitatului soț și părinte iubitor Petru Roşca, precum și pentru numĕroasele cununi, îşi exprimă cea mai adûnc simțită a ei mulțumită.

Sibiiu, în 29 August n. 1888.

Jalnica familie.

Convocare.

În conformitate cu §. 19 din statute, adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Abrud și giur“ se va ținè în Abrud la 8/20 Septemvrie a. c. după ameaḑi la 2 oare în locuința subscrisei presidente. La care se învită cu toată onoarea toți onorabilii domni membri și stimatele doamne membre ale reuniunii, precum și toți aceia, care se interesează de prosperarea acesteia.

Agendele vor fi:

a) Alegerea unei membre în comitetul reuniunii.
b) Revidarea rațiociniilor și darea absolutorului.
c) Statorirea budgetului pe anul viitor.
d) Pertractarea propunerilor ce eventual se vor face din partea membrelor.

Abrud, în 16/28 August 1888.

Anna Gall,
presidentă

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce rĕspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 29 August n. Consiliul de ministri a concreḑut ministrului pentru lucrările publice, Gabriel Baross, conducerea provisoră a ministerului de culte și instrucțiune publică, sub responsabilitatea secretarului de stat Albert Berzeviczy.

Viena, 29 August n. În corpul diplomatic se vor face schimbări mari.

Gmunden, 29 August n. Împĕratul și poate și Împĕrăteasa vor face o visită Ţarevnei ce petrece aici.

Londra, 29 August n. Crispi a propus Principelui de Coroană Rudolf, ca sĕ întoarcă regelui Umberto visita ce 'i-a făcut-o în Viena la 1881.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Arad, 30 August n. (Telegr. part. a „Tribunei“.) **În procesul de presă contra „Românische Revue“ autorul articolului încriminat dl Albu a fost declarat vinovat cu 7 contra 5 voturi și condamnat la un an închisoare și 500 fl. amendă.**

Berlin, 30 August n. Visita împĕratului la Roma va premerge călĕtoriei sale la Viena. Bursa a fost influințată de scirea nemotivată, că Bismarck va demisiona. El însĕ cel mult va preda altuia portofoliul comerciului, ceea-ce de mult se vorbesce.

Belgrad, 30 August n. Pirocianaț a sosit cu rĕspunsul reginei Natalia. Mâne va ținè consistorul ședința în această afacere.

Nizza, 30 August n. Profesorul limbist Hohenburg, un oficer german pensionat, a fost arestat pe când voia sĕ expedeze cu posta nisce șatule cu cartuşe de sistemul Lebel. El rĕmâne în arest, ear' hârtiile aflate asupra lui s'au confişcat.

Bibliografie.

Școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, de S. A., a apărut în Gherla în editura cancelariei Negruțiu și conține istoricul înființării școalei numite. La broşură se alătură 6 ilustrațiuni. Se vinde în folosul acelei școale.

„Familia“. Anul XXIV. Nr. 33 dela 26 August cuprinde: Singură și Uitare, două poesii de Veronica Micle, dedicate Smarandei Garbea (Smara). — Bate la uşe, novelă de Carmen Sylva (continuare). — Lumea-'mi ḑice . . ., poesie de Teodor Cos. — Francillon, comedie de Dumas fiul, traducere de Dumitru Stăncescu (continuare). — Despre ordul cavalerilor, de Aurel C. Domşa. — Doine din Ardeal, culese de Mariți Lucreția Puşcariu. — Concert în Mehadia, de Constanția Dunca-Schiau. — O pescerà nouă în munții Bihorului, de Teodor Bulcu. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — Ilustrațiune: Moşul și nepoata.

„Amicul Familiei“. Anul XII. Nrul 16 dela 15 August cuprinde: Un don Juan, novelă de Iosif Popescu (urmare). — Județul, roman istoric de Teochar Alexi (urmare). — Pălăria ciasornicarului, comedie de Girardin, localisată de Dorian (urmare și fine). — Bunica și nepoțelul, după Ernest Legouvé, de George Simu. — Două căi . . ., poesie de Traian H. Pop. — Crescerea copiilor în familie, de Ioan Dariu. — Diverse. — Glume ilustrate. — Ilustrațiune: Bun vênat!

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 12 Noemvrie st. n. a. c. imobilele Rosaliei Árpás născută Madarasz și ale lui Mihail Kurunczi în Saian de către tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 24 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ludovic Jiraszek de către tribunalul reg. din Arad.

— 20 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Galgoczy în Jancovaț de către judecătoria cerc. din Baia.

— 4 Septemvrie st. n. a. c. mobilele lui Natan Weiss în S. Ujlak de către executorul jud. din Sătmar.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de ḑile:

— la rĕmasul după Iosif Hamza (din M. Berény), Mihail Dombi, Susana Fendt căs. Mertz, la tribunalul regesc din Bichiş-Giula;

— la rĕmasul după Stefan Vas (din Bena) la tribunalul reg. din Rimaszombat.

Posturi vacante:

— Un post de magistru postal în Mindszent (ctt. Heves) prelûngă 100 fl. depunere de cauțiune; salar 150 fl., pauşale 40 fl. și ca anmanuare 12 fl. — A se adresa în trei sĕptĕmâni la direcțiunea postală în Budapesta.

— Un post de magistru postal în Kapolcs (ctt. Zala) prelûngă 100 fl. depunere de cauțiune; salar 150 fl., pauşale 40 fl. și ca anmanuare 18 fl. — A se adresa în trei sĕptĕmâni la direcțiunea postală în Pécs.

— Un post de conducĕtor adj. clasa a II-a de cărți funduare la tribunalul regesc din Sighetul-Marmației cu salar de 600 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două sĕptĕmâni la președintele tribunalului reg. din Sighetul-Marmației.

— Un post de conducĕtor clasa a III-a de cărți funduare la judecătoria cerc. din Hunedoara cu salar de 600 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două sĕptĕmâni la președintele tribunalului reg. în Cluj.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 30 August, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.9)		Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vêntului
Observată	Diferența din preḑiuă			
727.1	—0.4	+15.5	+25.7 +12.0	S

Din țeară, 28 August, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcția	tăria
Sătmar	764	+17.6	O	1
Oradea-mare	—	—	—	—
Cluj	765	+11.2	NO	1
Orşova	764	+15.7	SV	1
Timişoara	765	+17.0	NO	1
Arad	763	+19.5	SO	4
Panciova	761	+21.0	V	2

Sosiți în Sibiiu.

La 30 August n.

Hotel „Neurihrer“. Bako, proprietar din Apahida. Nathan, fabricant din Făgăraş. Roth, inspector din Budapesta Lustig, Auer, din Viena.

Hotel „Împĕratul Romanilor“. Solomon Simay, jude cercual. Roşca din Vale. Doma, Ridel, privatieri din Câmpeni.

Hotel „Meltzer“. Gregoriu Pop, notar. Iosif Török, profesor.

Economic.

Falsificarea vinurilor de Bordeaux.

De când filoxera a devastat viile în Francia, s'a înmulțit într'un chip îngrozitor fabricațiunea vinurilor artificiale. Falsificarea nu se sĕvîrşesce numai de comercianții de vinuri, ci însuși de proprietarii viilor, amestecând strugurele tescuit cu apă și zăhar de sfecle, supunênd această amestecătură fermentațiunii. Coloarea roşie se produce sau prin adăogire de vinuri spaniole sau prin întroducere de anilin. În anul 1885 exportul acestor vinuri artificiale a fost de două milioane și în anul trecut de preste patru milioane de hectolitre. Fiindcă văpsirea vinurilor cu fuchsin este oprită și sever pedepsită în Francia, se întrebuințează o altă materie colorată, a cărei existență este mai anevoe de constatat. Din această văpseală se vinde anual în Sudul Franciei pentru 300.000 de fr. Se înțelege, că falsificarea se descopere uşor prin analisa chemică, dar' consumătorul nu poate supune fiecare păhar de vin unei asemenea analise. Există însĕ un mijloc de a recunoasce uşor falsificarea vinurilor roşii: sĕ se îmoaie o coaje de pâne în vin, apoi sĕ o punè într'un păhar de apă, dacă vinul este văpsit, în puține minute apa dobândesce o coloare purpurie, ceea-ce nu se întêmplă dacă vinul este natural.

—❀—

Têrgul de porci din Turnul-Severin.

Din raportul direcțiunii têrgului de rîmători dela Severin resultă, că din 8648 rîmători aflați la 11 Iulie s'au transportat în România 807 capete, în Austro-Ungaria 1165 capete și 11 au fost uciși; astfel au rĕmas în ocoale la 4 August 6665 capete de rîmători.

—❀—

Starea sĕmĕnăturilor în România.

În județul Constanța au fost ploi parțiale. Porumburile și meiurile sûnt mediocre și se vor compromite cu deşĕvîrşire de nu va ploua. Locuitorii se ocupă cu seceratul și cu treeratul orzurilor, grânelor și inurilor.

În cursul sĕptĕmânii dela 13—20 August n'a plouat, din care causă porumburile și meiurile sûnt compromise. Grânele se treerà.

În județul Olt se simte nevoe de ploaie, din care causă porumbul a suferit mult. Secerişul grânelor s'a terminat. Parte din vii sûnt atinse de mană. Fructe lipsesc. Liveḑile s'au cosit. Grădinile cu legumi sûnt frumoase.

În județul Tulcea a plouat liniştit. Păinele albe și parte din paring s'au secerat. Viile sûnt bune. Fênațele sûnt abundante și se cosesc. Porumbul a început a se îndrepta.

—❀—

Têrgul de cereale din Brăila. Cetim în „Telegraphul“: Têrgul de cereale, grâu, urmează a se menținè activ și se fac în fiecare ḑi afaceri importante cu preţuri ce se urcă progresiv.

Cererile productelor române din partea Nord-Vest a Europei nu se micşorează, însĕ e de aşteptat o reacțiune apropiată, fiindcă ori-cât de reală poate fi trebuința din causa relei recolte din acele locuri, totuși nu poate fi eminentă, căci trebue împărțită cu cele 12 luni ale anului. Cumpĕrările cele mari ce s'au făcut în aceste din urmă sĕptĕmâni întrecênd trebuințele momentane; se înțelege, că sosirea lor nu va putè decât a influința la scăderea preţurilor, fiindcă nu toată marfa se află în mâni dispunĕtoare, dar' unii vor fi obligați, de a realisa bani imediat după sosirea ei la locul de descărcare.

Este de creḑut, că anul acesta tendența generală a preţurilor va fi spre urcare, dar' nu rĕmâne îndoeală, că vor fi încă momente de calmă și scădere. Trebue sĕ se țină cont, ca toți proprietarii în aceste momente spre a face față la cheltuelile causate de lucrările câmpului, sûnt obligați a aduce o parte din marfa lor spre a o vinde.

Din aceste cause ofertele deodată vor fi mai mari decât cererile și vor avè ca consecuență naturală scăderea preţurilor. Italia până acum nu a adresat decât cereri neînsemnate și cu preţuri atât de reduse, încât n'au presentat nici o convenință.

Preţul mărfurilor.

Piața din Timişoara, 28 August. Preţurile cerealelor computate după maja metrică. Grâu fl. 6.85 6.90. Sĕcară fl. 4.80—4.90. Orz fl. 5.—.—5.30 Ovĕs mercantil fl. 4.20—4.25. Ovĕs vênturat fl. 4.50—4.60. Meiu fl. 6.20—6.30. Spirt, comun per 10,000 litre fl. 27.50—28.—. Spirt rafinat per 10,000 litre fl. 30.— 30.50

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 28 August n. s'a notat: unguresci bĕtrâni grei 48.— cr. până 49.— cr. unguresci grei, tineri 51.— cr. până 52.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., uşori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țĕrănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., uşoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sĕrbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito uşori 47.— cr. până 48.— cr., îngrăşați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% cumpĕniți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 August 1888.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilog. dela	până
Grâu						
Bănățenesc, nou	74	—	—	75	—	—
Grâu dela Tisa	74	—	—	75	—	—
Grâu de Pesta	74	—	—	75	—	—
Grâu de Alba-regală	74	—	—	75	—	—
Grâu de Bácska	74	—	—	75	—	—
Unguresc de Nord	74	—	—	75	—	—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	5.50	5.70
Orz	Nutreț	60—62	5.35	5.75
„	de vinars	62—64	6.35	7.35
„	de bere	64—66	7.85	9.—
Ovĕs	—	39—41	5.30	5.70
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	6.05	6.10
„	de alt soiu	73	5.95	6.—
„	„	—	—	—
Hrişcă	„	—	—	—

Termin marfă finală			Bani per 100 chilogr.	Marfa per 100 chilogr.
	Grâu	de primă.	8.56	8.58
	„	de toam.	7.87	7.80
	Cucuruz	Iul. Aug.	6.04	6.06
	„	Maiu-Iun.	5.45	5.47
	Ovĕs	de toam.	5.41	5.43
		de primă.	5.82	5.84

Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
Preţul pe 100 chilograme. Sem. de trif.	Lucernă unguréscă	—.—	—.—
„	franceză	—	—
„	italiană	—	—
„	roşie	38.—	48.—
Oleu de rap.	roşu	—	—
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	65.—	65.50
„	dela țeară	—	—
Slănină	svêntată	56.50	57.50
„	afumată	61.50	62.—
Sĕu		30.—	31.—
Prune	din Bosnia, în buți	—	—
„	din Sêrbia, în buți	—	—
Lictar	slavon, nou	—.—	—.—
„	bănățenesc	—.—	—.—
Nuci	din Ungaria	—	—
Gogoşi	unguresci	—	—
„	sêrbesci	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	117.	118.
Spirt	Spirt	28.—	28.50
„	Drojdiuțe de spirt	31.—	31.50

Cursul pieții din Sibiiu.

din 30 August st. n. 1888.

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.30	vênd.	9.40
Lire turcesci	„	11.10	„	11.20
Imperiali	„	10.10	„	10.20
Ruble rusesci	„	1.18	„	1.20

Bursa de Budapesta

din 29 August st. n. 1888.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	101.90
„ „ hârtie „ 5%	91.60
Împrumutul căilor ferate ung.	149.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—
Bonuri rurale ung.	104.50
„ „ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ transilvane	104.05
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	129.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.75
Renta de hârtie austriacă	82.75
„ „ argint austriacă	82.75
„ „ aur austriacă	112.—
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncei austro-ungare	870.—
„ „ de credit ung.	306.50
„ „ „ „ austr.	313.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.85
Napoleon-d'ori	9.77
Mărci 100 imp. germane	60.15
Londra 10 Livres sterlingi	123.40

Bursa de Viena

din 29 August st. n. 1888.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	101.90
„ „ hârtie „ 5%	91.50
Împrumutul căilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.50
Bonuri rurale ung.	104.90
„ „ „ cu cl. de sortare	104.90
„ „ „ bănățene-timişene	104.80
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
„ „ transilvane	104.60
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	129.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.60
Rentă de hârtie austriacă	81.65
„ „ argint austriacă	82.50
„ „ aur austriacă	111.60
Losuri austr. din 1860	139.75
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
„ „ de credit ung.	306.50
„ „ „ „ austr.	313.30
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.86
Napoleon-d'ori	9.76
Mărci 100 imp. germane	60.10
Londra 10 Livres sterlingi	123.25

Bursa de Bucuresci.

28 August — 4 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	94 1/2	—.—
Renta română amort. 5%	95 3/4	—.—
„ (Schuldverschreib.)	— —	—.—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	97 1/2	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	82 1/2	—.—
Împrumutul Municipal 5%	103.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	97.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	107.—	—.—
Idem urbane 7%	100 —	—.—
„ 6%	91.1/2	—.—
„ 5%	—.—	—.—
Banca Națț. (500 lei vĕrs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	— —	—.—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vĕrs.)	—.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—.—	— —
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	4 10	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Institut tipografic în Sibiiu.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

Nr. 1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar **30 cr.** sau **60 bani.**

Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.

Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.

Nr. 9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.

Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 12. **Înderĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar **60 cr.** sau **1 leu 20 bani.**

Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 16. **Din bĕtrâni.** GhîciturI, întrebări și rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 20. **Un pețitor înderĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 21. **Prietinul meu Vântură-țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.

Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.

Nr. 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.

Nr. 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Nr. 30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul.“ Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani

Nr. 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.

Nr. 42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.

Nr. 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Nr. 44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.

Nr. 45. **Roma învinsă.** Tragedie în V acte. De Alexandru Parodi. Traducere de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vênd̦ĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

DICȚIONAR

român-german și german-român

de

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rĕșinari, asesor consistorial etc.

Revidat și complectat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

NB. Pentru trimiterea prin poștă **20 cr. v. a.** de exemplar.

Partea II. germână-română, se află sub presă.

Tipărituri:

1.	Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale)	40 cr.
2.	Inventare 1 conț (à 25 coale)	40 cr.
3.	Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale)	50 cr.
4.	Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale)	40 cr.
5.	Protocoale de zălogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale)	50 cr.
6.	Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale)	50 cr.
7.	**Hagyatéki kimutatás** 1 conț (à 25 coale)	60 cr.
8.	Filera de inmanuare 1 conț (à 25 coale)	44 cr.
9.	Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale)	44 cr.
10.	Protocol pentru pasapoarte de vite 1 conț (à 25 coale)	50 cr.
11.	**Testimoniu** pentru scoalele poporale una sută	80 cr.
12.	Testimonii de scoală 1 conț (à 25 coale)	40 cr.

Antistiile comunale sûnt rugate a ne onora cu comande numĕroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886.

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886

Despre procedura disciplinară.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul **40** cr. v. a.

Nr. 38.506./VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru

întroducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul **12** cr. v. a.

Articolul de lege XXII.

din anul 1886:

Despre comune.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Mersul trenurilor

pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Năděșel			4.58	6.38
Cluj		10.34	5.26	6.56
				7.15
Apahida	11.15			7.41
Ghiriș	11.34			9.18
Cucerdea	12.45			10.—
Uioara	1.30			10.09
Vinț de sus	1.37			10.19
Aiud	1.45			10.48
Teiuș	2.07			11.55
Crăciunel	2.26			12.34
Blaj	3.11			12.52
Micăsasa	3.24			1.34
Copșa mică	3.54			2.19
Mediaș	4.09			2.46
Elisabetopole	4.21			3.31
Sighișoara	5.11			3.59
Hașfalĕu	5.45			4.32
Homorod	6.12			6.53
Ágostonfalva	7.32			7.21
Apatia	8.17			8.23
Feldioara	8.37			9.02
Brașov	9.06			9.52
	9.45			
Timiș	1.55	5.37		
Predeal	2.53	6.20		
Bucuresci	3.28	6.47		
	9.35	11.50		

Predeal—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus
Bucuresci		4.40	7.30	
Predeal		9.12	1.14	
Timiș		9.36	1.45	
Brașov	— —	10.12	2.32	
	4.10		7.10	
Feldioara	4.56		7.31	
Apatia	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorod	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișoara	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaș	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaj	12.16		12.53	
Crăciunel	12.33		1.05	
Teiuș	1.51		1.47	
Aiud	2.18		2.08	
Vinț de sus	2.48		2.30	
Uioara	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghiriș	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluj	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Năděșel	6.58			8.36
Ghirbĕu	7.14			9.02
Aghiriș	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mező-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi Vásárhely	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Arad		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaț	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Pauliș	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșin		7.25	8.42
Zam		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicĭca		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orĕștia		11.09	11.37
Șibot		11.39	12.—
Vinț de jos		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46
Teiuș	8.59	1.16	1.26

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinț de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.—
Deva	2.52	6.35	11.21
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zam	4.44	8.11	
Soborșin	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conop	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Pauliș	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Arad	8.42	11.39	7.38
Szolnok	9.17	12.31	6.20
Budapesta	2.32	5.12	
Viena	6.—	8.20	
	3.—	6.05	

Simeria (Piski)—Petroșeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațeg	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniț a	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Baniț a	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.05	5.48
Aradul nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișoară	9.12	9.02

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradul nou	9.11	8.01
Arad	9.27	8.17

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	5.38
Sighișoară	9.16

Mureș-Ludoș—Bistrița

Mureș-Ludoș	4.40
Țagu-Budatelic	8.02
Bistrița	—

Bistrița—Mureș-Ludoș

Bistrița	—
Țagu-Budatelic	9.41
Mureș-Ludoș	1.11

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.05
Loamneș		3.46	5.46
Ocna	8.27	4.18	6.17
Sibiiu	9.—	4.42	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	3.43	8.50	10.—
Ocna	4.26	9.17	10.24
Loamneș		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa mică		10.49	11.45

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.56	11.11	4.20
M.-Bogat	4.06	11.20	4.30
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28
Nireșteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Nireșteu	7.16	12.35	10.39
Kerelő-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02
Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23
M.-Bogat	8.37	1.49	11.53
Ludoș	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.30
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula.**